

Dinin Dersi

Nureddin Yıldız'ın 15.01.2017 tarihli (283.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Dört adım atıp o dört adımın üzerine bir hakikat bina etmek istiyoruz.

Birincisi, hepimizin ve her insanın kabul edeceği bir gerçektir: Ashab-ı kiram nesli olmasaydı İslamiyet bir din olarak bin dört yüz sene sonrasına değil, on dört gün sonraya bile gitmezdi. Allah Teâlâ'nın lütfu, yazdığı kaderdeki planı; buna ne dersek diyelim, ashab-ı kiramın üzerinde tecelli etti ve onlar, İslamiyet'i Cebrail aleyhisselaminin Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem teslim ettiği gibi insanlığın içine yaydılar. Onlar bugünkü Müslümanlığın sebebdirler, olmasalar bugün İslam olmazdı. Allah onlardan razı olsun.

Bir dipnot olarak da şunu ilave etmeliyiz ki ashab-ı kiram, Allah onları seçtiği için bu başarının sahibi olmuşlardır. Yoksa hâşâ, Allah'a rağmen bir başarı elde etmiş değildiler.

İkincisi, milyarların Müslümanlığının sebebi olmuş bu ashab-ı kiram nesli, Müslümanlar olarak bizim bugün sahip olduğumuz nerdeyse hiçbir imkân ellerinde olmaksızın onca işi başardılar. Ne bir kitap ne kalem, ne araba ne rahat bir ev, ne derslik ne sıra... hiçbir sahabi, üstü güzelce kapatılmış ve yağmur almayan, güneşte terletmeyen bir salon bulup orada ders yapmadı. Öğretime ve insan yetiştirmeye, kılıçlarını bilemeye vakit ayırır gibi vakit bulabildiler. Fırsatlarla donatılmış değildiler.

Üçüncüsü, ashab-ı kiramın Allah'a daveti hakkıyla yapması ve öyle yapması ki bunun en büyük belgesinin Kur'an-ı Kerim olmasıdır. Kendilerinin çoğunun bile bir arada bir kitap olarak göremediği Kur'an'ı bize kitap hâlinde ulaştırdılar. Kendileri oturup Bakara suresini baştan sona ezber okuyacak fırsatı bulamadılar, Allah onlara bunu lütfetmediği hâlde bizim çocuklarımıza Bakara suresini ezberletmemiz onların sayesinde oldu. Ezberleyemedikleri Kur'an'ı bize ezberlettiler.

Cebrail aleyhisselaminin Resûlullah aleyhisselama getirip teslim ettiği İslam dini ve Kur'an, ashab-ı kiramın eliyle dünyanın farklı kıtalarına ulaştırıldı. Resûlullah'tan sonra en son vefat eden sahabi baz alınırsa ashab, ondan sonra bir asır daha yaşadı. Bu bir asırda İslamiyet büyük kitlelerin dini hâline geldi, hem de gizlenerek değil kıtalara yayılmış ve devletleşmiş olarak.

Bugün için Allah'a davet diye isimlendirdiğimiz İslam'ı tebliğ çalışmalarının sanal ya da hayal olmayıp ayağı yere basan bir hakikat hâlinde yaşaması, ashabın bunu realite olarak tahakkuk ettirmesindedir. Bundan dolayıdır ki bugün veya bundan sonra kimse kalkıp da "İslam'dan söz ediyoruz ama bu daveti nesillere ulaştırmak ne derece mümkündür" diye bir tereddüdü dillendiremez. Zira ashab-ı kiramın daveti yüzde yüz başarılıdır. Hiçbir hoca-yazar-grup, İslam davetini başarısız veya yürümez görmek iddiasında bulunamaz. Çünkü ashabın zamanında da kapılar sonuna kadar açık değildi, (algı) operasyonlar(ıy)la susturulmak istendiler ve süper güçler o zaman da vardı.

Ashab-ı kiram kıyamet gününe kadar Allah'ın Müslümanlar üzerindeki hücceti ve Müslümanlar'ın ağızını kapatacak bir belgesidir. Yürekleri, dilleri ve gözlerinden başka hiçbir imkânları olmadan başardıkları davet ve sonraki nesillere taşıdıkları miras, bütün Müslümanlar için örnek durumundadır.

Dördüncüsü, şüphesiz olarak ashabın başarısının herhangi bir şekilde onların şahıslarına, Arap olmalarına ya da zekâlarına bağlanacak bir yorumla daraltılamayacağıdır. Ashab-ı kiramın esasen kendi başarısı da değildir bu; onların üzerinde imzası bulunan öğretmenlerinin başarısıdır. O öğretmen, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'dir.

Bu dört basamaktan sonra şunu söylemeliyiz: Kıyamete kadar; din dersi verecek, psikolojiden siyasete her alanda dine dair bir ders vermek isteyen bütün öğretmenler, ne uygularlarsa uygulansınlar,

öğretmenlikleri açısından başarılı olabilirler fakat ashab-ı kiram gibi bir nesil yetiştirmek isteyenler, illa Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin yetiştirme taktiklerini uygulamalıdır. Öbür türlü binlerce hafız yetiştirilebilir ama o hafızların üzerinde bile İslam'ın rengi görülemez. O hafızlar yayıldıkları köyler ve şehirlerde de ashab-ı kiramın gösterdiği etkili başarıyı gösteremezler.

Psikoloji ve pedagojinin gerekliliğini kabul etmekle beraber meselemizin sadece öğretme ve öğretmede başarı olmadığını, Allah'a davet eden ve dinini yaşayan bir nesil aradığımızı bilmeliyiz. Medine'de namazını kılıp Allah'a ibadet eden insanların yetiştirilmiş olması başarısından söz etmiyoruz yalnızca. Bunu İsrailoğulları'nın peygamberleri de yer yer başarmışlar, dağlara çekilip ibadete kapanan nesiller yetiştirmişlerdi. Ama Resûlullah aleyhisselamın yetiştirdiği neslin farkı, gittikleri yerlerdeki insanları da Allah'a secde ettirmeleridir.

Nesil yetiştirmekte de davette de başarılı oldular. Öyleyse onlar üzerindeki başarı yalnızca kendi ibadetlerini iyi yapmaları değil, başkalarını da ibadete yöneltmeyi başarmış olmalarıdır. Sadece kendi aydınlanan değil, aydınlandığı kadar aydınlatanlardır onlar. Allah onlardan razı olsun.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi bugün de öğretmenimiz olarak görmek mecburiyetindeyiz. Hatta belki de onun binlerce hadisini ezberlemek yerine eğitim için gerekli yüz sözünü bilmiş olmak dahi bizim için yeterli olabilecektir. Namazın farzlarını, abdestin şeklini zaten biliyoruz ama bildiğimizi kendi çocuğumuza veya başkasına öğretmekte zorluk çekebiliyoruz. Senede elli iki defa cuma hutbesini dinleyen insanlar neden elli iki dersten sonra bile bir sertifika alabilecek hâle gelemiyorlar, eşleriyle geçinemiyorlar, komşularına tebliğ yapamıyorlar.

İddialı gibi duran ancak oldukça gerçek bir sözü vurgulamalıyız: Resûlullah'tan toplamda elli iki saat bile olsun ders almış sahabe sayısı pek azdır. Zaten çoğu son birkaç sene içinde Müslüman olmuş ve onların birçoğu da görev alıp dağılmışlardı. Öğretmenlik sertifikalarını bir cuma namazı, birkaç saatlik bir sohbetle alıverdiler.

Öyleyse bizler ümmet-i Muhammed olarak Resûlullah aleyhisselamdan din öğrendiğimiz gibi dinin dersinin başarılı bir öğretmeni olmak için de ondan öğreneceğimiz çok şey vardır. Bu bizim öğretme tekniklerini başka bir bilimden almamız anlamına gelmiyor; artı bilgileri Resûlullah aleyhisselamdan almalıyız. Zira şeriatımız normal bir matematik öğretmenliği gibi yapılacak bir öğretme durumuyla icra edilmiyor, bu bir din aynı zamanda, bunun bir doküman bölümü var ki onu öğretmen farzlar, sünnetler, haramları öğretmek zaten yapıyor; ama bir de abdest almanın heyecanını vermek vardır ki Resûlullah aleyhisselamın öğretmenlik farkı budur.

Cihat tarihini yazmak hatta cihada saf saf gidecek insanlar oluşturmak da bir noktada kolaydır ama cihadı ibadet mantığıyla yapacak nesil yetiştirmek bu farktır. İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah aleyhisselam kendini tarif ederken şöyle buyuruyor: "Allah beni sert ve inatçı bir lider olarak göndermedi, kolaylaştıran bir öğretmen olarak gönderdi."

Elinde kılıç, masasında oturup fethettiği yerlere hükmeden bir lider diye baktığımız Resûlullah aleyhisselamın kendi kimliğini tarif ederken kullandığı ifade budur: وَلَكِنْ بَعَثَنِي مُعَلِّمًا مُبْسِرًا "Kolaylaştıran bir öğretmen olarak gönderdi."

Kur'an'ımız, Al-i İmran suresinin 159. ayetinde, Peygamber'imizin karakter olarak kendine seçtiği öğretmenlik ve kolaylaştırıcılık boyutunu başardığını gösteriyor. Ki bu sure, Medine yıllarının sonunda tamamlanmış surelerden biridir.

وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْتَضَوْا مِنْ حَوْلِكَ

"Sen katı kalpli ve kaba biri olsaydın etrafında toplanmaz, dağılır giderlerdi."

Öğretmenlik karakterini başarmasının sırrı, babacan bir tavırla ve yumuşaklıkla hareket eden bir taktik izlemesidir. Bugün için neden evlerimizdeki çocuklarımızdan çevremizdeki insanlara kadar yaşanan bir Müslümanlık eğitimi veremediğimiz cevabı burada yatmaktadır. Babalık şefkatini kullanmamız gerektiği hâlde babalığın ağırlığını kullandığımız eğitim başarısız olmaktadır.

Resûlullah aleyhisselam Efendimiz tuvalet eğitiminden söz edeceği zaman “benden çekinmeyin, ben sizin babanız sayılıyım, taharetinizi şöyle yapın, kibleye doğru da oturmayın” diye tarif etmiş. Karşısında oturan ve kimi onun yaşında hatta belki ondan yaşlı kimseler varken ‘babanız sayılıyım’ diye tarif edebiliyor. İslam’ı bugün -bilgisi nesilden nesle aktarılan değil- heyecanla yaşanan ve Müslüman’ın olduğu her yerde İslam’ın yayıldığı bir din olarak görmek isteyenler, Resûlullah aleyhisselamın ashab-ı kiramı alkollü sofraları ve cinayet sahnelerinden çekip topladığı hâlde nasıl olup da binlerce öğretmen hâline getirdiğine bakmak zorundadırlar.

Resûlullah aleyhisselamın kullandığı “ben sizin babanız sayılıyım” cümlesi üzerine belki yüzlerce doktora tezi hazırlanmalı ve konusu açısından zamanımızda nelere ışık tutabileceği incelenmelidir. İslam’ı, yaşayanların üzerinden anlaşılabilen bir din olarak taşımak istiyorsak bu gereklidir. Ama basılı kitaplardan din öğrenmekse mesele, insanoğlu din adına basılmış kitaplarla bugünkü kadar bol miktarda hiç karşılaşmamıştır.

Bir ayrıntıyı da gözden kaçırmamalıyız. Böylesi bereketli bir çalışmayı sonuçlandıran Efendimiz aleyhisselam, dünyadan ayrılırken bereketi beraberinde götürdüğünü söylememiştir ki şimdi öyle bir nesil yetiştirmekten uzak durmamız için sebep olmasın. Tam aksine, “size Allah’ın kitabını ve sünnetimi bırakıyorum” buyurdu, bu ikisine sarıldığımız sürece başaracağımızı ekledi.

Müslümanlar olarak yetim konumunda değiliz. Resûlullah aleyhisselam yaşıyormuş gibi içimizdedir. Fakat Kur’an’ı doğduğumuz ve gözümüzün çalıştığı günden beri önümüzde görüyor olmanın nimet şımarıklığını yaşıyoruz. Kur’an ve hadisler bu kadar rahat imkânlarla elimizdeyken nesil yetiştirememiş suçumuzu Yahudi baskısına veya medyanın algı operasyonlarına yıkma hakkımız yoktur. Belki uzak kıtalardaki insanları İslam’a davet edemeyişimizi büyük güçlerin operasyonu ile açıklayabiliriz ama bizimle aynı sofraya oturan çocukları, yıllarca abisi, öğretmeni olarak yanımızda bulunan kardeşlerimizi ve arkadaşlarımızı İslam ile eğitemediğimizi, ashab-ı kiram gibi dünyaya salındığında herkesi Allah’a secde ettirecek kıvama getiremeyişimizi hiçbir mazeretle yorumlayamayız.

Bu durumda elimizdeki fırsatı ve Resûlullah aleyhisselamın din öğretmekteki taktiklerini kullanmıyoruz demektir. Ancak yeniden vurgulamak lazımdır ki insanlığa dinin dersini anlatırken psikoloji-pedagoji-sosyoloji gibi araçları yok saymak hatalıdır, bunlar Allah’ın nimetleridir ve istifade etmek gerekir. Fakat din, biyoloji ya da matematiğin öğretildiği gibi de öğretilemez.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, her gün ev ödevleri ya da özet çıkarmalar, tekrar ettirmeler olmaksızın bu kadar büyük bir kitleyi nasıl böyle başarılı olarak yetiştirmiştir? İlahî bir yardım ile bunu açıklamak doğru tespit değildir, zira Kur’an, Allah’ın “içimizden birini peygamber olarak gönderdiğini” söylüyor. Öbür türlü olsaydı en sevdiği amcasını da bir sahabe olarak anıyor olurduk. Zaten onun Cebrail -aleyhisselam- düzeyindeki bağlantıları bizim için ders malzemesi değildir, insanî ilişkilerini ve biyolojik-insanî imkânlarla yaptıklarını-yapılabilir olan örnekliğini ele alıyoruz.

Hoca, imam, davetçi, başkan, ağabey; kim bu sıfatlardan biriyle bir insana bir şey öğretiyorsa evvela hoş karşılayan biri olmalı, insanları önüne oturtmadan önce yüreğine oturtmalıdır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yanına gelen birine çakıllara oturmaması için mübarek ridasını minder diye vermiştir, üstelik bu kişi bir müşrikti. Güler yüzlü ve yüreği açılmış Müslüman hoca, yüreği insan ağırlayan Müslüman öğretmen, ashab-ı kiramı yetiştiren mantıktır.

Safvan ibni Assel radiyallahu anh bir örnek anlatıyor: “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem huzuruna gittim. Selam verdim. Cübbesine sarınmış hâlde oturuyordu. ‘İlim öğrenmek için huzuruna

geldim' dedim. Bana dönüp şöyle buyurdu: İlim öğrenmek için gelen, hoş geldin, gel bakalım. Bilesin ki ilim öğrenmek için gelen birini melekler kanatlarıyla kuşatırlar da geride kalan meleklerle yer kalmadığından diğer melekler onların üstüne çıkar.”

Efendimiz aleyhisselam, ilim öğrenmek için yanına gelen birine adeta karşılama töreni yapmış. Emekli bir hacı amca mıydı, işi gücü yok muydu yoksa tam da o esnada ümmet kurmak gibi büyük bir meşgalesi mi vardı? Üstelik sorulan soru da ayrıntılı bir durum: “Ben Mekke ile Medine arasında yolculuk ediyorum. Mesh giyiyorum, bu meshlerin müddeti ne kadardır?”

Böylece kendisinden sonra otuz yıl yaşayıp gönüllerde saltanat kuracak bir öğretmen yetiştirmenin adımlarından birini daha attı.

Ebu Rufaa isimli bir sahabinin hikâyesini de Müslim ve Nesaî'den okuyalım. Şöyle diyor: “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi bir şeyler öğrenmek için ziyaret ettim. Oraya vardığımda hutbe irat ediyordu...”

Zaten İslam toplumu kültürünün tam oluşmadığı bir ortamda bu bedevi sahabe, Efendimiz aleyhisselamın cuma hutbesinin orta yerinde bağırarak şöyle bağırıyor: “Ya Resûlallah! Din öğrenmek için gelmiş bir yabancıyım, bana kim din öğretecek?”

(Şu ayrıntı unutulmamalı: Peygamber'imiz aleyhisselam, cuma hutbesi okunurken yanında birinin konuştuğunu görenin onu konuşmaması için uyarması durumunda uyarının cumasının kabul olmayacağını söylüyor.)

Efendimiz aleyhisselam hutbe yeri için kullandığı kütüğünden inmiş, “bana bir sandalye bulun” buyurmuş. Sandalyeye oturmuş, Ebu Rufaa'yı da önüne oturtmuş ve şöyle buyurmuş: “Evet, sen ne soracaktın, de bakalım.” Ebu Rufaa sormuş, tekrar sormuş. Efendimiz aleyhisselam “tamam mı?” demiş, Ebu Rufaa “tamam” deyince Efendimiz çıkıp hutbesini bitirmiş ve cuma kılınmış.

Bu örneği, derste konuşan öğrencisini azarlayan hocayla nasıl kıyaslayacağız? Camide çocukların gürültü etmesinden rahatsız olup bağırın, sinirlenen imamla nasıl kıyaslayacağız? Bu kişi bir cami hocası, emekli öğretmen değil; kâinatın efendisi ve miraç görmüş, sidretü'l-müntehaya ayağı değmiş bir insan. Sayısını yalnızca Allah'ın bilebileceği kadar melek onun hutbesini dikkatle izliyorken o hutbeyi bıraktı, soru soran adamın ihtiyacını gördü ve hutbesine geri döndü.

Öğrencilerine sınıfta yer bulmadan önce yüreğinde yer bulmuş. Bunu yaptıktan sonra da sözgelimi namazın farzlarını öğretmek için yirmi defa tekrarlamasına gerek kalmamış. Sallallahu aleyhi ve sellem.

Eğer Resûlullah aleyhisselam bu kuralları bize bırakarak gitmiş olmasaydı, sahabiler tâbiileri, tâbiiler İmam-ı Azam'ı yetiştiremezlerdi. Demek ki oluyor.

Ashab-ı kiramın Efendimiz aleyhisselamı tanıtan vurgularından biri de merhamettir. Ciddi, istikrarlı, tavizsiz, programlı; ama merhametli de. Merhameti götüren ciddiyet ve ona zarar veren istikrar Peygamber aleyhisselamın işi değildir. Birini almak yani sadece merhametlilik, sulu olmaktır. Ciddiyeti olup merhametten mahrum kalmak ise düşmanı beslemektir.

Kendisinden sonra milyonlarca insanın peygamberi olmuş ama insanlara bakan gözü 'baba merhameti'yle dolu. Bir hadis-i şerifi Malik bin Huveyris radiyallahu anhtan Buharî ve Müslim rivayetiyle nakledelim: "Bir grup genç olarak Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yanına geldik ve yirmi gün misafir kaldık. Yirmi gün üzerine bizim annelerimizi özlediğimizi anladı. Bizi çağırdı, geleli ne kadar olduğunu sordu, söyledik. Şöyle dedi: 'Şimdi herkes evine dönsün, benden ne öğrendiyse onu öğreteceksiniz. Beni nasıl namaz kılarken gördüyseniz öyle namaz kılacaksınız. Namaz vakti olunca biriniz ezan okusun, diğeri namazı kıldırsın."

Annesini özlemiş çocuğa tahammülü olmayan bir peygamber... Böyle bir çocuğa gösterdiği merhamet, kendi annesini özlemiş hâlimden daha hassas. Sallallahu aleyhi ve sellem. Bir başka zaman uzunca bir zammı süre okumaya niyet edip namaza başlamış, o esnada arkalardan bir çocuk ağlaması duyunca çocuğun annesi bundan endişelenir, namazı da bırakamaz diye endişe ettiği için zammı sureyi kısa tutmuştu. Rabbinin huzurunda okuduğu Kur'an'dan vazgeçiyor, bir kadıncağız üzülmesin diye.

Kıyamet vaktine kadar bir şeyler öğretmenin ve gittiği yere İslam götüren bir nesil yetiştirmenin peşinde olan herkes için formül, ciddiyet ve tavizsizlikle merhameti aynı düzeyde kullanmaktır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem herkesin özel durumuna dikkat etmiş ve tek bir yönergeyle insanların ihtiyaçlarına tek tip cevap vermemiş, kademelendirmekte sakınca görmemiştir. Ashab-ı kiramın on-on beş sure ezberleyip olur alarak giden sahabe sayısı binlerce değildir; bizim çocuklarımızın bir yaz tatilinde öğreniverdiği şeylerin toplamını bilen sahabe sayısı binleri bulmuyor. Ama hepsi "benden bir kelime öğrenen biri onu başkasına öğretsin" ilkesi uyarınca hareket etmiştir.

Cündüb ibni Abdillâh radiyallahu anh, İbni Mace'de rivayet edilen hadis-i şerifte, "bize önce iman öğretildi" diyor, "sonra Kur'an öğretildi." Burada dikkat çekici bir kademelendirme vardır.

Resûlullah aleyhisselâmın -kadınların mescide gelmeleri zor olduğundan onlara haftada bir gün randevu vermesi dışında- 'ders saati' diye bir şeyi yoktu, dakikaları değerlendiriyordu ve "boş kaldığında başka bir işe koyul" ayeti doğrultusunda. Her ne öğretecekse boşlukları ve saniyeleri hesapladı. "Saat henüz 8 olmadı, derse daha var" demedi; çünkü hayatı kullanmak isteyen bir hayat peygamberiydi. Nesil yetiştirmek istiyordu, maaşını helal ettirmek diye bir derdi yoktu.

Bir anne, çocuğun sevdiği yemeği yapıp önüne koyduğu zaman ona Allah'a imanı anlatmayı beceremiyorsa, o annenin çocuğunu Kur'an kursuna ya da imam-hatibe göndermesinin bir manası kalmaz. En duygusal anda en iyi eğitimi verebilen annedir ki Resûlullah aleyhisselâmdan eğitim ruhunu almıştır.

Efendimiz aleyhisselâm adım adım ilerlemiş, lokma lokma yedirmiştir. Acele etmemiştir. Verdiği her lokmanın hayat olduğunu ve muhatabını yaşatacağını bildiği için kimseyi bütünü bir anda yığıp boğmamıştır. Mesela Übey ibni Kab, Kur'an'ı olduğu gibi almışken başka bir sahabeye bakıyoruz ki Fatihâyla birlikte namazda yetecek kadar sure biliyor, bundan fazlasını da bilmiyor; ikisini de sahabisi olarak bakıyor. Bakıyoruz ki bir sahabisini çok ezberi olduğu için, bir başkasını sesinin güzelliği için seviyor. Herkese az veriyor ama dininin bütünü veriyor.

Bu aynı zamanda dinin lokmalar hâlinde öğretilmesi demektir.

Dalgalı sularda yüzmek, tartışmalı konuların içine girmemek de Peygamber Efendimiz aleyhisselâmın ashabına miras bıraktığı, ashabının da uyguladığı prensiplerden biridir. İmam-hatip lisesinde okuyan talebelerimizin bile tartışmak için bildiği konuların hiçbirini mesela Abdullah ibni Mesud bilmiyordu. Allah gökte midir, yerde midir; böyle bir tartışma mevzusunu Abdullah ibni Mesud'a sorsanız, bir Hıristiyan'la tartışmakta olduğunu düşünürdü.

Ömer bin Hattab Medine'de buna benzer bir konunun tartışıldığını duymuş da o kişiyi çağırmış, elindeki çubukla vura vura kafasını kanatırken 'sen bizim dinimizi nasıl sulandırırın' diye onu azarlamıştır. Efendimiz aleyhisselâm bir gün mescide girdiğinde ashabının kaderle ilgili bir mevzuyu tartıştığını görünce mübarek yüzü sinirden nar danesi gibi kızarmış, "böyle tartışın diye mi Allah beni size gönderdi?" buyurmuştur.

Şimdi ise imam-hatipten bile mezun olabilmek için tartışmalı her şeyi bilmek gerekiyor.

Hâlbuki dalgalı sularda yüzmenin boğulma ihtimalinin çok yüksek olması gibi riskli bir tarafı vardır.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.